

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2025-07-17 Nr. I.03- 0304

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 25-11325 IR NR. 25-11326

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, remdamasi savo narės – Kanapių augintojų, perdirbėjų ir verslo inovatorių asociacijos (toliau – KAPVIA) įžvalgomis, teikia pastabas bei siūlymus dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 992 „Dėl Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo įgyvendinimo ir Pluoštinių kanapių gaminių gamybos veiklos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projekto Nr. 25-11325 (toliau – Projektas) tobulinimo.

KAPVIA konstatuoja, jog Projekto nuostatos nesutampa su Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 13 d. priimto Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ir 19 str. pakeitimo įstatymo Nr. XV-125 nuostatomis, kuriomis įteisintas esminis pokytis – iš esmės išplėstos galimos veiklos su pluoštinėmis kanapėmis ribos.

KAPVIA laiko, kad Projekto nauda pasireiškia tuo, jog reglamentuojama veikla, kai pluoštinių kanapių gamybos metu susidaro tarpiniai produktai, kuriuose tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekis viršija 0,2 proc., todėl tikslinga tokią veiklą detalčiau reglamentuoti.

Žemiau pateikiami siūlymai/pastabos:

1. Veikla, kai pluoštinių kanapių gamybos metu susidaro tarpiniai produktai, turėtų būti galima tik gavus leidimą, kurį galėtų gauti – Lietuvos juridiniai asmenys ir užsienio įmonių padaliniai Lietuvoje, turintys nepriekaištingą reputaciją ir atitinkamas patalpas;
2. Leidimas galėtų būti išduotas vienai ar abiem šių veiklų rūšims:
 - Gaminams, skirtiems Lietuvos rinkai, kai gamybos metu susidaro tarpiniai produktai, turintys daugiau kaip 0,2 proc. THC, bet galutinis gaminyje neviršija leistinos ribos;
 - Gaminams su didesniu nei 0,2 proc. THC kiekiu, kai gaminiai skirti užsienio rinkai ir atitinka tos rinkos teisinius reikalavimus.
3. Išduodant leidimus turėtų būti taikomi papildomi reikalavimai: užtikrinama stipri apskaita, saugos ir atsekamumo kontrolė, o sandėliavimas vykdomas tik pagal leidime nurodytus adresus;
4. Juridinis asmuo, kai pluoštinių kanapių gamybos metu susidaro tarpiniai produktai, privalėtų turėti: gamybos proceso aprašą; gaminių specifikacijas (su THC kiekiu); THC tyrimų protokolus kiekvienai partijai (pagal akredituotą laboratoriją); laikymo tvarkos aprašą;
5. Gamybinės patalpos turėtų atitikti specifinius patalpų saugumo reikalavimus: turi būti rakinamos, apsaugotos nuo pašalinių, su signalizacija. Papildomi saugumo reikalavimai turi būti taikomi patalpoms su gaminiiais, skirtais užsienio rinkai;

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

6. Pluoštinių kanapių gamybos, kai susidaro tarpiniai produktai, apskaitos reikalavimai: turi būti vedama kiekvieną dieną; gamybos apskaitos knyga – saugoma ne mažiau kaip 5 metus; privaloma užtikrinti pilną atsekamumą nuo žaliavos iki produkto sunaikinimo ar eksporto;

7. Pranešimai apie pasikeitimus – juridinis asmuo turėtų pranešti apie leidime nurodytos informacijos pasikeitimus per 10 darbo dienų;

8. Atsakomybė ir kontrolė turėtų būti užtikrinama pasitelkus veiklos leidimų išdavimo tvarką ir sistemingai vykdant veiklos tikrinimus:

- Leidimai išduodami per Licencijų informacinę sistemą (toliau – LIS);
- Tikrinimai vykdomi pagal gaminių paskirtį ir juos vykdo pagal savo kompetenciją Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, Vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- Leidimas gali būti sustabdomas ar panaikinamas, jei:
 - Nustatyti pažeidimai (apskaitos, saugumo, dokumentacijos);
 - Pažeidimai nepašalinami per nustatytą terminą.

Atsižvelgdami į tai, kad KAPVIA narys – žemės ūkio kooperatyvas „Panevėžio aruodas“ (toliau – Aruodas), kai kuriais Projekto tobulinimo klausimais turėjo atskirąją nuomonę – toliau pateikiame šio KAPVIA nario poziciją su komentarais:

1. Aruodas pozicija: dabar reikalavimas leidimui taikomas kiekvienam gamintojui, perdirbančiam žaliavą, jei gamybos metu susidaro tarpinių produktų su THC, viršijančių 0,2 proc. Aruodas siūlo leidimą reikalingu laikyti tik tiems, kas saugo arba platina tokius tarpinius produktus, o ne visiems, kurių procese laikinai atsiranda didesnis THC lygis.

KAPVIA komentaras: siekiant mažinti administracinę naštą siūlome apsvarstyti galimybę įtraukti papildomą sąlygą: „*Leidimas neprivalomas, jei tarpiniai produktai, kai THC viršija 0,2 proc., atsiranda vien tik gamybos procese (ne laikomi ar platinami) ir neutralizuojami ar distiliuojami toliau gamybos technologijos ribose.*“.

2. Aruodas pozicija: siekiant išvengti priežiūros institucijų funkcijų dubliavimo, Aruodas siūlo įvesti „vieno langelio“ principą arba vieną koordinuojančią instituciją.

KAPVIA komentaras: tokio pasiūlymo realizavimas neišvengiamai padidintų kanapių verslo kontrolės išlaidas, nes gaminami produktai yra įvairūs ir jų kontrolė reikalauja specifinės kompetencijos, ką sunku būtų užtikrinti vienai administruojančiai institucijai. Be to, ši institucija turėtų veikti paraleliai jau veikiančioms 4 institucijoms (VMVT, NVSC, NTAKD, VVTAT).

3. Dėl leidimų išdavimo terminų ir skubos tvarkos poreikio – dabar LIS procedūros aprašytos, bet terminai nėra konkrečiai reglamentuoti, o skubos tvarkos iš vis nėra numatyta. Aruodas ir KAPVIA nuomone, tikslinga pridėti punktą su terminų nustatymu:

- Leidimas ar jo patikslinimas turi būti išduodamas ne vėliau nei per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo.
- Skubos tvarka (pvz., iki 10 darbo dienų) taikoma bandomiesiems gamybos etapams, pateikus tai pagrindžiančius dokumentus.

4. Dėl apskaitos žurnalo kiekvienam pokyčiui – reikalauti žurnalo keitimo registravimo po kiekvieno tarpinių produktų kiekio pokyčio nėra tikslinga. Aruodas pozicija, toks reikalavimas yra per didelis administracinis krūvis smulkiems gamintojams, ypač jei produktai nėra sandėliuojami.

Aruodas ir KAPVIA nuomone, tikslinga įteisinti galimybę:

- Vesti žurnalą suminės apskaitos pagrindu pagal gamybos ciklus, jei produktai nėra laikomi ar platinami atskirai.
- Tvarkyti žurnalą tik kartą per ciklą per pakavimo arba sunaikinimo etapą.

5. Dėl eksporto tarpinių produktų Europos Sąjungos viduje reglamentavimo:

Aruodas pozicija: tikslinga numatyti ne tik galimybę tarpinius produktus eksportuoti į trečiąsias šalis, tačiau apibrėžti ir aiškią Europos Sąjungos B2B (angl. *business to business*) verslo modelio tvarką ir tarpinių produktų gabenimo tvarką. Aruodas prašo įteisinti ES rinkoje veikiančio verslo B2B modelį, jei galutinis gavėjas ES turi GMP arba GACP leidimą.

KAPVIA komentaras: šis siūlymas atitinka kanapių verslo logiką, tačiau yra abejonė, ar šis siūlymas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 13 d. priimto Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo Nr. XV-125 nuostatas.

6. Dėl papildomų siūlymų kontrolės organizavimui ir administravimo procedūrų nustatymui. Aruodas ir KAPVIA nuomone, tikslinga organizuoti rizikomis grįstą priežiūrą, kai kontrolė atitinka verslo dydį ir veiklos riziką. Taip pat tikslinga smulkiesiems gamintojams taikyti supaprastinti administravimo procedūras.

Taip pat teikiame šias pastabas bei siūlymus dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projekto Nr. 25-11326:

Aruodas pozicija: dabartinė redakcija numato rinkliavą taikyti veiklai, kurioje susidaro tarpiniai produktai su THC, didesniu nei 0,2 proc. Aruodas siūlo, kad rinkliava nebūtų taikoma laikinam procesiniam perėjimui, o tik tarpinių produktų saugojimui ir platinimui.

KAPVIA komentaras: tikslinga apsvaistyti galimybę rinkliavą mokėti tik už laikymo ar platinimo veiklą, kai tarpiniai produktai su THC didesniu nei 0,2 proc. yra neutralizuojami arba sunaikinami proceso metu, o galutinis produktas atitinka leistiną THC normą.

Be to, Aruodas ir KAPVIA siūlo įtvirtinti lengvatinę rinkliavą kooperatyvams ir (arba) smulkiesiems gamintojams pirmiesiems gamybos 2–3 metams.

Atsižvelgiant į tai, kad pateiktos pastabos ir siūlymai yra aktualūs, pagrįsti praktine gamintojų patirtimi bei orientuoti į teisinio reguliavimo aiškumą ir proporcingumą, o siūlomi sprendimai neprieštarautų Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 13 d. priimto Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 pakeitimo įstatymo Nr. XV-125 nuostatomis, siūlome inicijuoti suinteresuotų institucijų ir sektoriaus atstovų pasitarimą. Toks dialogas sudarytų sąlygas konstruktyviai aptarti rašte išdėstytus pasiūlymus ir užtikrintų subalansuotą bei efektyvų reglamentavimo tobulinimą.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis